

ĐỀ 1

Phần II (4.0 điểm)

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới:

Mỗi người đều có một ước mơ riêng cho mình. Có những ước mơ nhỏ nhoi như của cô bé bán diêm trong truyện cổ An-đéc-xen: một mái nhà trong đêm đông giá buốt. Cũng có những ước mơ lớn lao làm thay đổi cả thế giới như của tỷ phú Bill Gates. Mơ ước khiến chúng ta trở nên năng động một cách sáng tạo. Nhưng chỉ mơ thôi chưa đủ. Ước mơ chỉ trở thành hiện thực khi đi kèm với hành động và nỗ lực thực hiện ước mơ... Tất cả chúng ta đều phải hành động nhằm biến ước mơ của mình thành hiện thực.

[..] Ngày bạn thôi mơ mộng là ngày cuộc đời bạn mất hết ý nghĩa. Những người biết ước mơ là những người đang sống cuộc sống của các thiên thần. Ngay cả khi giấc mơ của bạn không bao giờ trọn vẹn, bạn cũng sẽ không phải hối tiếc vì nó. Như Đôn Ki-hô-tê đã nói: “Việc mơ những giấc mơ diệu kỳ là điều tốt nhất một người có thể làm”.

Tôi vẫn tin vào những câu chuyện cổ tích - nơi mà lòng kiên nhẫn, ý chí bền bỉ sẽ được đền đáp. Hãy tự tin tiến bước trên con đường mơ ước của bạn.

(Quà tặng cuộc sống - Thu Quỳnh và Hạnh Nguyên dịch,
NXB Tổng hợp thành phố Hồ Chí Minh, 2016, tr.56 - 57)

Câu 1 (0,5 điểm). Xác định phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn trích.

Câu 2 (0,5 điểm). Tìm và gọi tên thành phần biệt lập được sử dụng trong câu sau: Tôi vẫn tin vào những câu chuyện cổ tích - nơi mà lòng kiên nhẫn, ý chí bền bỉ sẽ được đền đáp.

Câu 3 (1,0 điểm). Việc tác giả dẫn ra ước mơ của cô bé bán diêm trong truyện cổ tích An-đéc-xen và ước mơ của tỷ phú Bill Gates trong đoạn trích có tác dụng gì?

Câu 4 (2,0 điểm). Từ nội dung đoạn trích trên kết hợp với những hiểu biết xã hội, hãy trình bày suy nghĩ của em (khoảng 2/3 trang giấy thi) về sự cần thiết của việc theo đuổi ước mơ trong cuộc sống.

HƯỚNG DẪN GIẢI

PHẦN II (4.0 điểm)

1 (0.5đ)	- Phương thức biểu đạt chính: Nghị luận	0.5
2 (0.5đ)	- Thành phần biệt lập phụ chú: <i>"nơi mà lòng kiên nhẫn, ý chí bền bỉ sẽ được đền đáp."</i>	0.5
3 (1.0đ)	- Việc tác giả dẫn ra ước mơ của cô bé bán diêm trong truyện cổ tích An-đécxen: "ước mơ có một mái nhà trong đêm đông giá buốt" nhằm liên tưởng tới những ước mơ nhỏ bé trong cuộc sống nhưng lại không hề thành hiện thực. - Và ước mơ của tỷ phú Bill Gates: "làm thay đổi cả thế giới" thể hiện những ước mơ lớn lao và bằng những nỗ lực của ông, một phần nào đó Bill Gates đã thay đổi được thế giới.	0.5 0.5
4 (2.0đ)	a. Hình thức: - Đảm bảo đúng hình thức đoạn văn, đủ dung lượng (2/3 trang giấy thi). - Diễn đạt mạch lạc, không mắc lỗi chính tả, ngữ pháp.	0.25 0.25
	b. Nội dung: HS có thể trình bày theo nhiều cách khác nhau, tuy nhiên cần đảm bảo một số ý chính sau: * Nêu vấn đề nghị luận: sự cần thiết của việc theo đuổi ước mơ trong cuộc sống * Giải thích - Ước mơ: là những dự định, khát khao mà mỗi chúng ta mong muốn đạt được trong thời gian ngắn hoặc dài; là động lực để mỗi chúng ta vạch ra phương hướng đường đi để dẫn tới ước mơ. - Theo đuổi giấc mơ: là nỗ lực, phấn đấu vượt qua mọi khó khăn, thử thách, phải bỏ sức lực, trí tuệ, phải đổ mồ hôi, nước mắt để có thể biến ước mơ thành hiện thực. * Vai trò và ý nghĩa của ước mơ - Ước mơ chính là ngọn đuốc soi sáng trong tim mỗi chúng ta nó hướng chúng ta tới những điều tốt đẹp. - Ước mơ cũng chính là mong muốn được cống hiến sức lực của mình cho xã hội và khi chúng ta đạt được ước mơ cũng là lúc chúng ta được thừa nhận năng lực của mình. - Ước mơ giúp chúng ta có thể sống vui vẻ, có ý nghĩa và mục đích - Ước mơ là vì sao sáng soi những lối ta đi, khi đi qua những khó khăn	0.25 0.25

	nhìn thấy ước mơ của mình lấp lánh ở phía xa xa, bạn sẽ nỗ lực bước tiếp. - Ước mơ sẽ đưa con người đi tới những tương lai, không quản ngại những trông gai, nghiệt ngã, những khó khăn trên con đường đi của mình. - Con đường dẫn tới ước mơ cũng vô cùng khó khăn, không phải lúc nào cũng dễ dàng đạt được, nhưng với những người kiên trì, bền chí, thì ước mơ sẽ giúp cho bạn định hướng cho tương lai của mình một cách tốt đẹp nhất. * Tại sao nên theo đuổi ước mơ? (Cuộc sống mà không có ước mơ thì sẽ như thế nào?) - Nếu không có ước mơ cuộc sống của bạn sẽ trở nên vô định, mất phương hướng. - Không có ước mơ bạn sẽ không xác định được mục tiêu sống của mình là gì, dẫn tới sống hoài sống phí, và trở thành người tụt hậu bị bạn bè, xã hội bỏ lại phía sau. * Phản đề: - Vẫn còn những người sống không có ước mơ, không hiểu mình muốn gì và không có ý chí phấn đấu, sống buông bỏ đời mình theo số phận muốn tới đâu thì tới. - Một số khác thì theo đuổi những ước mơ quá xa vời, thiếu thực tế - Một số lại sống bằng lòng với thực tại, ngại khó, ngại khổ, không dám theo đuổi ước mơ. * Bài học nhận thức và hành động + Liên hệ bản thân - Nhận thức được vai trò quan trọng của niềm tin trong cuộc sống. - Để đạt được ước mơ chúng ta cần ra sức rèn luyện học tập, tu dưỡng đạo đức để chuẩn bị những tư trang cần thiết cho con đường đi tới ước mơ của mình. - Là một học sinh ngồi trên ghế nhà trường chúng ta cần phải có ước mơ mục đích sống cho riêng mình.	0.25 0.25 0.25
--	--	-------------------------------------

ĐỀ 2

Phần II: (4 điểm)

Đọc đoạn văn sau và làm theo các yêu cầu bên dưới:

“Giáo dục tức là giải phóng. Nó mở ra cánh cửa dẫn đến hòa bình, công bằng và công lí. Những người nắm giữ chìa khóa của cánh cửa này – các thầy, cô giáo, các bậc cha mẹ, đặc biệt là những người mẹ - gánh một trách nhiệm vô cùng quan trọng, bởi vì cái thế giới mà chúng ta để lại cho các thế hệ mai sau sẽ tùy thuộc vào những trẻ em mà chúng ta để lại cho thế giới ấy”.

(Phê-đê-ri-cô May-o, Giáo dục – chìa khóa của tương lai)

Câu 1: (1 điểm) Xác định nội dung và phương thức biểu đạt của đoạn văn trên?

Câu 2: (0,5 điểm) Chỉ ra một thành phần biệt lập trong đoạn văn trên và gọi tên thành phần biệt lập đó?

Câu 3: (0,5đ) Nêu cách hiểu của em về nghĩa của từ “chìa khóa” trong đoạn văn trên

Câu 4: (2 điểm) Từ đoạn văn trên hãy trình bày suy nghĩ của em trong khoảng khoảng ½ trang giấy thi về vai trò giáo dục của gia đình đối với mỗi con người.

HƯỚNG DẪN GIẢI

Câu	Nội dung	Điểm
Phần II		
1 (0,5đ)	- Nội dung: bàn về vai trò, ý nghĩa, tầm quan trọng của giáo dục đối với mỗi con người và tương lai - Phương thức biểu đạt: Nghị luận	0.5đ 0.5đ
2 (0,5đ)	- Thành phần biệt lập phụ chú (0.25đ): <i>“các thầy, cô giáo, các bậc cha mẹ, đặc biệt là những người mẹ”</i> (0.25đ)	0.5đ
3 (0,5đ)	Chìa khóa: ẩn dụ cho các phương pháp giáo dục trẻ con	0.5đ
3 (2đ)	HS phải đảm bảo những yêu cầu về : * Nội dung: HS có thể có các cách diễn đạt khác nhau song cần đảm bảo nội dung:	1.5đ

	- Giải thích: (0.25đ) + Giáo dục: Giáo dục là một quá trình mà trong đó <u>kiến thức</u>, <u>kỹ năng</u> và <u>kinh nghiệm</u> của một người hay một nhóm người này được truyền tải một cách <u>tự nhiên</u> mà không hề áp đặt sang một người hay một nhóm người khác thông qua giảng dạy, <u>đào tạo</u> hay <u>nghiên cứu</u> để từ đó tìm ra, khuyến khích, định hướng và hỗ trợ mỗi cá nhân phát huy tối đa được ưu điểm và <u>sở thích</u> của bản thân khiến họ trở thành chính mình, qua đó đóng góp được tối đa năng lực cho <u>xã hội</u> trong khi vẫn thỏa mãn được quan điểm, <u>sở thích</u> và thể mạnh của bản thân + Giáo dục gia đình: là giáo dục diễn ra dưới sự hướng dẫn của các thành phần gia đình (ông, bà, bố, mẹ, anh, chị...) - Biểu hiện: (0.25đ) + Trong văn học (người bà trong bài “Bếp lửa”, người bố trong văn bản” Mẹ tôi”, người mẹ trong “Cổng trường mở ra”, “ Mẹ hiền dạy con”...) + Trong cuộc sống: (lời trách mắng của cha mỗi khi con phạm lỗi, lời dặn dò, khuyên nhủ, nhắc nhở của mẹ trong mỗi bữa ăn, trong mỗi câu chuyện kể...) - Ý nghĩa: (0.25đ): Giáo dục gia đình có vai trò vô cùng quan trọng đối với mỗi con người. Vì: + Nó cho ta những bài học đầu tiên để làm người (đạo đức, nhân cách, thói quen...) + Cung cấp những kiến thức cơ bản (sơ đẳng) để phục vụ cho cuộc sống Dc: bố mẹ luôn là người giải đáp những câu hỏi tại sao của con... + Giáo dục gia đình là nền tảng cơ bản để nhà trường tiếp tục giáo dục, hoàn thiện nhân cách, trí tuệ của mỗi người + Giáo dục gia đình giúp chúng ta hòa nhập, khẳng định và cống hiến cho xã hội Dc: những con người được giáo dục bởi gia đình thì thành đạt (Bác Hồ, Nguyễn Du...); những con người không có gia đình thì dễ bị sa ngã... - Bàn luận: (0.25đ) Phê phán: + Những người không coi trọng giáo dục gia đình + Lối sống thiếu trách nhiệm đối với những người xung quanh - Liên hệ: (0.5đ) + Nhận thức được vai trò của giáo dục gia đình đối với cuộc	
--	---	--

	sống của mỗi con người + Hành động: yêu thương, chia sẻ, lắng nghe, sống có trách nhiệm, xây dựng và phát huy truyền thống gia đình... * Hình thức: Là đoạn văn nghị luận (tự chọn kiểu lập luận) có sự kết hợp các phương thức biểu đạt, diễn đạt mạch lạc, lập luận chặt chẽ, độ dài theo quy định,... Lưu ý: Khuyến khích HS có suy nghĩ riêng, tuy nhiên lí giải phải hợp lí, thuyết phục. Không cho điểm đoạn văn có suy nghĩ lệch lạc, tiêu cực. Nếu đoạn văn quá dài hoặc quá ngắn trừ 0,25 điểm.	0.5đ
--	---	------